

Behiç ÇELİK
Mersin Milletvekili

101891

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Narenciye üreticiliğinde; üreticiler, girdi sağlayıcılar, nakliyeciler dahil tüm kesimlerin sorunlarının araştırılarak, narenciye üretimi ve ticaretindeki kapasitenin geliştirilmesi, ürünlerin ekonomik değerinin artırılmasına yönelik çözüm yolları bulunması için Anayasa'nın 98. Maddesi, TBMM İçtüzüğü'nün 104. Ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz. 16.01.2019

Behiç ÇELİK

Mersin Milletvekili

GEREKÇE

Turunçgiller veya diğer adıyla narenciye, dünyada en fazla üretilen ve tüketilen meyve grubunu oluşturmaktadır. Portakal, mandalina, limon ve greyluft gibi yaygın olarak bilinen türleriyle birlikte turunç, bergamot, kamkat gibi çeşitleri de ekonomik değere sahip tarım ürünleridir.

Turunçgil üretiminde dünyada ilk sırayı Çin almaktadır. Bu ülkeyi Brezilya ve Hindistan izlemektedir. Ülkemiz, TÜİK verilerine göre 2017 yılında 4.7 milyon tonluk turunçgil üretimi gerçekleştirmiştir. Bu miktar ile dünyada turunçgil üreticisi ülkeler arasında mandalina üretiminde 3., limon üretiminde 6., greyluft üretiminde 7. ve portakal üretiminde 9. büyük üretici ülkedir. Türkiye'nin narenciye ihracatı ise 1.6 milyon tondur.

Ülkemizde 1.398.315 dekar alanda narenciye üretimi yapılmakta, toplam narenciye üretiminin yüzde 70'inden fazlası ise Çukurova bölgesinde gerçekleştirilmektedir. Narenciye'nin yüzde 26,6'sı Adana, yüzde 24,5'i Mersin, yüzde 21,1'i Hatay da üretilmektedir. Çukurova'nın lokomotif ürünü olan turunçgilin gerçekleşen ihracat ile ülkemiz ekonomisine sağladığı net döviz girdisi ve istihdama katkısı turunçgil ürünün stratejik bir ürün olduğunun

Behiç ÇELİK
Mersin Milletvekili

ifadesidir. Yaş sebze ve meyve sektörü içerisinde en önemli alt ürün grubunu turunçgiller oluşturmaktadır. Son yıllarda turunçgiller üretimi ve ihracatı ile alt grup olmaktan çıkmış başlı başına bir sektör haline gelmiştir.

Narenciye ürünleri sofralık kullanımının yanında endüstriyel tip olarak adlandırılan çok çeşitli ürünlerin tüketimine de konu olan bir tarım ürünüdür. Narenciye kullanılarak üretilen meyve suyu, marmelat, reçel, konserve gibi gıdalar için bir başka katma değerli boyutudur. Yine endüstriyel açıdan bakıldığında narenciye ürünlerinin kabuklarından elde edilen uçucu yağlardan kozmetik, gıda, kimya ve ilaç gibi pek çok sanayi dalında yararlanılmaktadır.

Turunçgillerin geleceği açısından Akdeniz Havzası son derece önem taşımaktadır. Bu kadar gelir sağlayan ve önemli bir sektör haline gelen narenciye sektöründe üretici açısından birçok sorun yaşanmaktadır.

Bu sorunları kısaca özetlemek gerekirse;

-Üretimden pazarlamaya kadar olan tüm aşamalarda örgütlenme ve eğitim eksikliğinin yaşanması.

- Üreticinin hak ettiği geliri elde edememesi, üreticilerin pazarlama sorunlarının çözümü için üretici birliklerinin finansman açısından yeteri kadar desteklenmemesi.

-Dış pazarda rekabet gücünün yetersiz olması ve maliyetlerin oldukça yüksek olması. (Gübre, mazot gibi üretim girdilerinin yanı sıra ilaçlama, depolama, ambalajlama, nakliye gibi ögelerin desteklenerek girdilerdeki KDV oranlarının indirilmesi için çalışmalar yapılmalıdır.)

-Narenciyede yaygın olan Akdeniz sineği ve unlu bitlerle etkin bir şekilde mücadele edilmesi ve kalıntı sorununun önüne geçilmesi.

- Depolama alanlarının ve soğuk hava depolarının yeterli sayıda olmaması.

- Endüstriyel narenciye ürünlerinin üretiminde çok gerilerde olunması, narenciye işleme sanayimize yönelik yatırımların yeterince teşvik edilmemesi.

- İhracat kapasitesinin artırılmaması.

2020 yılında gerçekleştirilecek 14. Uluslararası Turunçgil Kongresi ilk kez ülkemizde düzenlenecektir. Bu Kongre anısına Ulusal Turunçgil Konseyi tarafından yürütülen Turunçgil Koleksiyon Parkı Projesinin de Mersinde hayata geçirilmesi planlanmaktadır.

Yukarıda belirtilen gerekçelerle, yaşanan ekonomik krizden en çok etkilenen sektörlerden biri olan narenciye üreticiliğinde; üreticiler, girdi sağlayıcılar, nakliyeciler, iç ve dış ticaretinde yer alanlar dahil tüm kesimlerin sorunlarının araştırılarak, narenciye üretimi ve ticaretindeki kapasitenin geliştirilmesi, ürünlerin ekonomik değerinin artırılmasına yönelik çözüm yollarının geliştirilmesi için Anayasa'nın 98. maddesi, TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Meclis Araştırma Önergesi İmza Cetveli

	ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
2 1	Mehmet Elhan	Alanya	M. Elhan
3 2	Aydın Adnan Sezgin	Aydın	A. Sezgin
4 3	Hüseyin ÖRS	Trabzon	H. ÖRS
5 4	Fahrettin Yokuş	Konya	F. Yokuş
6 5	Püba Cural Cöbal	Antalya	P. Cöbal
7 6	Ferhan Bıldı	Antalya	F. Bıldı
8 7	Arslan Karamkayın	Eskişehir	A. Karamkayın
9 8	Ayhan Altıntaş	Ankara	A. Altıntaş
10 9	Ömer Kaplan	Tekirdağ	Ö. Kaplan
11 10	Ayhan Erel	Akşehir	A. Erel
12 11	Yavuz Ağırbaş	İstanbul	Y. Ağırbaş
13 12	AHAZ ANDICA	İST	A. ANDICA
14 13	Durmuş YILMAZ	Ankara	D. YILMAZ
15 14	Tamer Akdal	Manisa	T. Akdal
16 15	İ. Hüseyin Filiz	Gözüntepe	İ. Filiz
17 16	İsmail Tekelioğlu	Bursa	İ. Tekelioğlu
18 17	Mehmet Metanet Gülhançın	Adana	M. Gülhançın
19 18	Fahri Boştaş	Antalya	F. Boştaş
20 19	Bediye BEDRİ TAŞAR	SAMSUN	B. TAŞAR
21 20	Hasan Subaşı	Antalya	H. Subaşı

M. Elhan